

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5651 Sayılı Kanun'da ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ekte gerekçesi ile birlikte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

1) Halil ÖZTÜRK

Kırıkkale Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Dijital Mecralar
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 03 Şubat 2022	Esas No: 2/4130

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİĞİ
02 Şubat 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
02 Şubat 2022
No: 95947
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

- GEREKÇE -

Sosyal medyanın ve dijitalleşmenin güncel hayattaki yeri her geçen gün daha da artmaktadır. Akıllı telefon ve tabletlerin kişilere sanal olarak oldukça kolay bir şekilde sosyalleşebilme imkânı vermesi ve internete erişimin kolaylaşması bu süreçte katalizör görevi yapmaktadır.

Diğer taraftan sosyal medya mecralarının bugün bireysel ve toplumsal düzeyde ifa ettikleri rol, şüphesiz kullanıcıya sınırsız ifade özgürlüğü tanınması olmuştur. Ancak söz konusu dijital özgürleşmenin sosyal medyada merkeziyetsizlik ve kontrolsüzlüğe doğru evirildiği de tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de açık bir gerçektir. Günümüz dünyasında, bu mecraların üretici ve destekçisi olan Batılı ülkeler dâhi soruna köklü bir çözüm bulmak çabasına girmişler ve ülkelere göre farklı tedbirler geliştirilmeye başlanmıştır.

Bugün sosyal medya uygulamalarında karşılaşılan en önemli sorun; insanları, siyasetçileri, sanatçıları, girişimcileri gerçek olmayan haberlerle veya paylaşımlarla mağdur eden, adeta itibar suikastı gerçekleştiren sosyal medyadaki sahte ve anonim hesaplar ile bu tür hesapların Türk Devletine açıkça düşmanlık eden faaliyetleridir.

Özellikle son dönemde sahte/anonim hesaplar tarafından ülkemizi hedef alan dezenformasyon faaliyetlerinin ciddi boyutlara ulaştığı, Türk Milletinin milli birlik ve beraberliğini tehdit eder niteliğe büründüğü gözlenmektedir.

Bu bakımdan ülkemizdeki yasal mevzuat çerçevesinde mezkûr hesapların hızlıca erişime kapatılması, içeriğin sosyal medya sağlayıcısı tarafından çıkarılması veya söz konusu içeriklerin Türkiye'den erişiminin yavaşlatılması yönünde yeterli ve etkin tedbirler tam olarak, söz konusu tüm hesaplara uygulanamamaktadır.

Hâlihazırda gerek Türk Ceza Kanunu'nda, gerekse diğer ilgili kanunlarda ceza hükümlerinin yeterli olduğu, asıl sorunun cezanın sosyal medyada işlenmesi halinde uygulanamaması ve caydırıcılığın ortadan kaldırmasından ileri geldiği görülmektedir. Bunun en büyük sebebi de kuşkusuz sosyal medya kullanıcılarının kimlik bilgilerinin gizli olması, kişilerin anonim kimlikler veya sahte hesaplar üzerinden hareket edebilmesidir.

Son birkaç senedir özellikle sosyal medya platformlarında dolaşan yalan haberler ve sahte hesaplar yüzünden bir çok internet kullanıcısının da mağduriyet yaşadığı yadsınamaz bir gerçektir.

Diğer taraftan sosyal medya üzerinden zarar gören, mağduriyet yaşayan vatandaşlarımız; çoğu olayda şikâyet ve müdahale mercii bulamamaktan veya yeteri kadar bilgi sahibi olamamasından dolayı, çaresiz kaldığı basılı ve görsel medyada çok sık yer almaktadır.

Sosyal mecra alanlarında yaşanmakta olan dile getirilen mağduriyetlerin son bulması adına hazırlamış olduğumuz kanun teklifimiz ile; 04/05/2007 tarih ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda yeni düzenlemeler öngörülmektedir.

5651 sayılı Kanun'da öngördüğümüz düzenlemeler ile 81 ilimizde 'Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu'nu kurulması ve 1 milyon nüfusu geçen illerimizde artı her bir milyon nüfus için ayrı bir komisyon kurulması önerilmektedir. Söz konusu komisyona şikâyetler Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından usul ve esasları belirlenecek olan bir otomasyon sistemi üzerinden yapılması da yine kanun teklifimiz ile öngörülmektedir.

Ayrıca kurulacak olan komisyonların; kararlarını 24 saat içerisinde alarak, içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi yönündeki kararlarının gereğinin dört saat içinde yerine getirilmesi için Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na bildirmesi amaçlanmaktadır. 5651 sayılı Kanun'da öngörülen para cezaları da güncellenerek artırılmakta ve sosyal medyada işlenebilecek yeni suç türleri de (Cinsel Taciz, Tehdit Şantaj, Nefret ve Ayrımcılık, Kamu Barışına Karşı Suçlar, Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar) kanuna eklenmektedir.

Kanun teklifimiz ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda da değişiklikler öngörülmekte ve Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına, Kamu Barışına, Kamu Güvenine, Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar ile Göreve ilişkin sırrın açıklanmasına ilişkin suçların internet üzerinden işlenmesi Kanun kapsamına alınmaktadır. Ayrıca 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda öngördüğümüz değişiklik ile sosyal medya ve internet üzerinden sahte hesaplar açan kişilerin cezalandırılması öngörülmektedir.

Neredeyse tüm dünyanın sosyal medyada yaşanan olumsuzlukları giderecek tedbirlerle uğraştığı şu dönemde, TBMM'nin bu alanda güçlü bir adım atması beklenmektedir. Bu bakımdan kanun teklifimizin kısa sürede destek görerek, yasalaşması yaşanmakta olan çok sayıdaki mağduriyeti de giderecektir.

- MADDE GEREKÇELERİ -

MADDE 1- Madde ile 04/05/2007 tarih ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da değişiklik öngörülerek, erişim sağlayıcının erişimi engelleme kararı verilen yayınlarla ilgili olarak düzenli tedbirler alması ve 7 günlük dönemlerde Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na bilgi verilmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Madde ile; 81 ilimizde 'Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu'nu kurulması ve 1 milyon nüfusu geçen illerimizde artı her bir milyon nüfus için ayrı bir komisyon kurulması, komisyonun yapısı, çalışma usul ve esasları düzenlenmektedir.

MADDE 3- 5651 sayılı Kanuna yeni suç tipleri eklenerek, kanun kapsamı genişletilmektedir.

MADDE 4- Madde ile; Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu tarafından iletilen kararların içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcılarına bildirilmesi, içerik sağlayıcının da bu kararları yerine getirmesi düzenlenmektedir.

MADDE 5- Madde ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığının, illerde ihdas edilmesi öngörülen Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu kararlarına şikâyet usulleri düzenlenmektedir.

MADDE 6- Madde düzenlemesi ile bireylerden Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'na gelen başvuruların, sürelerinin hızlandırılması amacıyla süre sınırları düzenlenmektedir.

MADDE 7- Maddede öngörülen düzenleme ile Türk Ceza Kanunu'nun 'Cinsel Taciz' başlıklı 105 nci maddesine 3. fıkra eklenerek; internet üzerinden sahte hesap açan kişilerin, müstehcen içerikte mesaj ya da içerik göndermesi veya bu mesaj ve içeriklerin gönderilmesine aracılık etmesi hali özel olarak düzenlenmiştir.

MADDE 8- Madde düzenlemesi ile Türk Ceza Kanunu'nun 'Tehdit' başlıklı 106 ıncı maddesinin 2 nci fıkrasına yeni bir bent eklenerek; internet üzerinden sahte hesap açan kişilerin, tehditkâr içerikte mesaj ya da içerik göndermesi veya bu mesaj ve içeriklerin gönderilmesine aracılık etmesi halinde cezalandırılması özel olarak düzenlenmiştir.

MADDE 9- Madde düzenlemesi ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245/A maddesine fıkra eklenmekte ve Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına, Kamu Barışına, Kamu Güvenine, Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar ile Göreve ilişkin sırrın açıklanmasına ilişkin suçların internet üzerinden işleyenin, internet üzerinde kimliğini gizlemesi veya internet üzerinde kimliğinin tespit edilememesini sağlayan yazılım ve uygulamaları bulundurması halinde verilecek cezalar düzenlenmektedir.

MADDE 10- Madde ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na yeni bir madde ihdas edilerek, sosyal içerik ağları ve internet üzerinden sahte kimlik kullananlara yönelik adli ve hapis cezalar öngörülmektedir.

MADDE 11- Yürürlük maddesidir.

MADDE 12- Yürütme maddesidir.

5651 Sayılı Kanun'da ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına

Dair Kanun Teklifi

MADDE 1- 04/05/2007 tarih ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 6 ncı maddesinin 1 inci fıkrasının ç bendi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

“ç) Erişimi engelleme kararı verilen yayınlarla ilgili olarak alternatif erişim yollarını engelleyici tedbirleri düzenli olarak almakla, alınan bu tedbirleri asgari 7 günlük dönemlerde Kuruma bildirmekle,”

MADDE 2- 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'a 7 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu

Madde 7/A- (1) Sosyal medyada gerçekleştirilen ve işbu Kanun'un 8 inci maddesinde 1 inci fıkrasında zikredilen hallerde vatandaşların yapacağı başvuruları değerlendirmek ve karara bağlamak üzere 81 ilimizde ‘Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu’ kurulmuş ve ayrıca bir milyon nüfusu geçen illerimizde artı her bir milyon nüfus için yeni bir komisyon ihdas edilir.

(2) Başkanlığını vali veya görevlendireceği bir memur tarafından yürütülen Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu,

1. İl Emniyet müdürünün konunun uzmanı emniyet personeli arasından görevlendireceği bir üye,

2. Cumhuriyet Başsavcılığı'nın görevlendireceği bir üye,

3. Baronun, mensupları arasından görevlendireceği bir üye,

4. Kurumu temsilen bir üye,

olmak üzere, başkan dahil beş üyeden oluşur. Komisyon toplantıları elektronik ortamda gerçekleştirilir.

(3) Komisyona gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılacak başvurular Kurum tarafından usul ve esasları belirlenecek olan bir otomasyon sistemi üzerinden yapılır. Başvuru sahibinin ikamet ettiği ilde komisyon bulunmaması hallerinde başvurunun ataması coğrafi yakınlık esasına göre yapılır.

(4) Komisyon, başvuruya ilişkin kararını, başvurunun kendisine intikalini takiben 24 saat içerisinde alarak, içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararının gereğinin dört saat içinde yerine getirilmesi için Kurum'a bildirir. Komisyon içeriğin suç teşkil ettiğini tespit etmesi halinde suç duyurusunda bulunur. Soruşturma evresinde kovuşturmaya yer olmadığı, Kovuşturma evresinde ise beraat kararı verilmesi halinde iş bu Kanun'un 8 inci maddesinin 7 ve 8 numaralı fıkralarında zikredilen hükümler uygulanır.

(5) Komisyon kararlarının sosyal ağ sağlayıcılarına ilişkin bir içerikte gerçekleşmesi ve adı geçen sağlayıcıların Komisyon kararlarını yerine getirmemeleri halinde kararın bildirimden itibaren 24 saat içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde sosyal ağ sağlayıcıya Başkan tarafından 300.000 Türk Lirası'ndan 1.500.000 Türk Lirası'na kadar ceza verebilir. İdarî para cezasının verildiği andan itibaren kırk sekiz saat içinde sosyal ağ sağlayıcı tarafından kararın yerine getirilmemesi halinde Türkiye'de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi yasaklanır, bu kapsamda yeni sözleşme kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağı kararının verildiği tarihten itibaren 7 gün içinde yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir.

(6) Komisyon kararlarına başvuru sahibi, içerik sağlayıcıları ve sosyal ağ sağlayıcıları 6/01/1982 tarih ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümleri çerçevesinde itiraz edilebilir.

MADDE 3- 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 8'inci maddesinin 1 numaralı fıkrasının a) bendine aşağıdaki alt bentler eklenmiştir.

- 8) Cinsel Taciz (madde 105, birinci fıkra)
- 9) Tehdit (madde 106, birinci fıkra)
- 10) Şantaj (madde 107, birinci fıkra)
- 11) Nefret ve Ayrımcılık (madde 122)
- 12) Kamu Barışına Karşı Suçlar (madde 213-216)
- 13) Ekonomi, Sanayi ve Ticarete İlişkin Suçlar (madde 235-241)

MADDE 4- 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 8'inci maddesinin 4 üncü fıkrasının son cümlesi "Başkan tarafından res'en alınan karar ve Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu tarafından iletilen kararlar, ilgili içerik ve yer sağlayıcılar ile erişim sağlayıcısına bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 8'inci maddesinin 13 üncü fıkrasına "ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Sosyal Medya Şikâyetleri İnceleme Komisyonu kararlarına göre 6/01/1982 tarih ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümleri çerçevesinde" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 9/A numaralı maddesinin 3 numaralı fıkrasında "Başkan, kendisine gelen bu talebi uygulanmak üzere derhâl Birliğe bildirir" ifadesi yerine "Başkan, kendisine gelen bu talebi uygulanmak üzere başvuru tarihinden en geç 24 saat içinde Birliğe bildirir" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 26/09/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 'Cinsel Taciz' başlıklı 105. Maddesine aşağıdaki 3 üncü fıkra eklenmiştir.

"(3) Suçun Sosyal içerik ağları ve internet üzerinden sahte hesaplar açmak ve bu hesaplar vasıtasıyla müstehcen mesaj veya içerikler göndermek veya buna aracılık etmek suretiyle işlenmesi halinde 4 yıldan 8 yıla kadar hapis cezası verilir."

MADDE 8- 26/09/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 'Tehdit' başlıklı 106. maddesinin 2. fıkrasına aşağıdaki (e) bendi eklenmiştir.

"(e) Sosyal içerik ağları ve internet üzerinden sahte hesaplar açmak ve bu hesaplar vasıtasıyla tehditkâr mesaj veya içerikler göndermek veya buna aracılık etmek suretiyle,"

MADDE 9- 26/09/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245/A maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(2) Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına, Kamu Barışına, Kamu Güvenine, Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar ile Göreve ilişkin sırrın açıklanmasına ilişkin suçların internet üzerinden

işlenmesi amacıyla suç işleyenin internet üzerinde kimliğinin gizlenmesini veya internet üzerinde kimliğinin tespit edilememesi sağlayan yazılım ve uygulamaları bulunduranlar ile kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 10- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 245/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

Sosyal İçerik Ağları ve İnternet Üzerinden Sahte Kimlik Kullanmak

245/B (1) Sosyal medya ve internet üzerinden sahte hesaplar açan kişi, altı aya kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.

(2) Sahte hesaplar açan kişi, kamu barışına karşı suç sayılan fiilleri işlemek amacıyla ve Sosyal İçerik Ağları ve internet üzerinden bilerek yanlış haber yayması ya da buna aracılık etmesi halinde iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.